

Inuussutissarsiornermut, Sulisoqarnermut Inuussutissarsiutinullu ilinniartitaanermt Naalakkersuisoqarfik
 Naalakkersuisoq
 Landsstyremrådet for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser
 Landsstyremedlemmet
 Ministry of Industry, labour and Vocational Training
 The Minister

26. februar 2007
 J.nr. 01.20.06

Postboks 1601
 3900 Nuuk
 Oq/tel +299 34 50 00
 Fax +299 32 56 00
 ip@gh.gl
 www.nanoq.gl

Landstingsmedlem Lene Knüppel, Demokraterne (HER)

Svar til spørgsmål vedr. etableringen af vandkraftværker i Grønland

I medfør af Landstingets forretningsordens § 36, stk. 1, har du fremsat en lang række spørgsmål vedrørende etableringen af vandkraftværker i Grønland.

- 1. Som medlem af Finansudvalget var jeg bl.a. med til at skrive således i vores betænkning til 2. behandlingen af Finanslovsforslaget for 2007:**
”Finansudvalget finder anledning til at udtrykke sin uro ved det store træk på Nukissiorfiits akkumulerede henlæggelser, som Landsstyret lægger op til m.h.p. at finansiere vandkraftværkerne. Vandkraftværkerne i Qorlortorsuaq og Tasiilaq er således allerede blevet helt eller delvist finansieret ved træk på disse henlæggelser. Finansudvalget forventer, at Landsstyret på Hjemmestyrets vegne varetager ejerrollen af Nukissiorfiit fuldt ansvarligt, således at investeringerne i vandkraft ikke sker på bekostning af vedligeholdelsen af Nukissiorfiits øvrige produktions- og transmissionsapparat. Nukissiorfiit har i en ikke så fjern fortid haft et stort renoveringsefterslæb, hvilket ikke må ske igen.”

Der anmodes på denne baggrund om en vurdering af Nukissiorfiits muligheder for at vedligeholde det øvrige produktions- og transmissionsapparat, såfremt :

- a. der kun bygges det foreslåede vandkraftværk i Sisimiut.
- b. vandkraftværket i Sisimiut opføres som foreslået, og de kommende vandkraftværker i Ilulissat og Paamiut opføres til en merpris, der forholdsmæssigt svarer til merprisen i Sisimiut.

Svar til spørgsmål 1.a

Nukissiorfiit vurderer meget nøje hvorvidt virksomheden kan selvfinansiere vandkraftværker over henlæggelserne. Nukissiorfiit genererer positiv likviditet til kunderne, som primært stammer fra omkostningsdækning af afskrivningerne. Det er Nukissiorfiit's opfattelse at virksomheden ikke skal akkumulere likviditet, men at den overskydende likviditet skal gå til at medfinansiere samfundsopgaver indenfor forsyning.

De samfundsmæssige beregninger viser at det er økonomisk rentabelt at bygge vandkraftværket i Sisimiut. Derfor har Nukissiorfiit søgt om finansiering over finansloven. Nukissiorfiit søger ligeledes om finansiering til øvrige anlæg over finansloven. Nukissiorfiit udarbejder en 10 års plan over planlagte anlægsopgaver indenfor rammerne i finansloven. Det vurderes af Nukissiorfiit, at Nukissiorfiit's øvrige anlæg vil blive forsvarligt vedligeholdt uafhængigt af bygningen af Vandkraftværket i Sisimiut.

Svar til spørgsmål 1.b

Dersom bygningen af vandkraftværker i Paamiut og Ilulissat viser sig at være økonomisk rentable, så vil Nukissiorfiit på sædvanlig vis søge om de nødvendige midler over finansloven samt vurdere, hvor meget Nukissiorfiit kan selvfinansiere over henlæggelserne. En forsvarlig vedligeholdelsestilstand af øvrige anlæg indgår også i den vurdering.

- 2. Hvad vil det samlet koste for henholdsvis landskassen og Nukissiorfiit, og med hvor meget skal anlægsreserverne på finanslovene skønmæssigt forhøjes, såfremt vandkraftværket i Sisimiut opføres som foreslået og under forudsætning af**

at byggeriet af Paamiut og Ilulissat vandkraftværk skal fortsætte efter den kendte tidsplan og at de to sidstnævnte vandkraftværker skal opføres til merpriser i fh.t. den oprindeligt anslåede pris, der forholdsmæssigt svarer til merprisen for opførelsen af vandkraftværket i Sisimiut.

Svar til spørgsmål 2

Nukissiorfiit har i årene 2007 til 2009 fået forhøjet FFL konto 89.71.40 med 479.016 t. kr. til brug for anlæg af vandkraftværk i Sisimiut. En eventuel merpris for opførelse af vandkraft i Paamiut og Ilulissat vil medføre at Nukissiorfiit søger om midlerne på finansloven, dersom projekterne er rentable. Det er ikke muligt eller hensigtsmæssigt at fremkomme med et nærmere overslag på nuværende tidspunkt ud fra de opstillede forudsætninger. Landsstyret forventer at modtage et beslutningsoplæg omkring Paamiut i marts 2007. Når dette foreligger og er blevet behandlet, vil Landsstyret fremlægge dette til Finansudvalget.

- 3. Hvad vil den anslåede interne forrentning være på de planlagte vandkraftværker i Paamiut og Ilulissat, såfremt de opføres på de i forrige spørgsmål anførte forudsætninger?**

Svar til spørgsmål 3

Se svaret på spørgsmål 2.

- 4. Landsstyret har angivet, at en intern forrentning på 4% af investeringer i vandkraftværker anses som en fornuftig investering. Det ønskes oplyst i forhold til hvilke andre investeringer denne vurdering er anlagt.**

Svar til spørgsmål 4

Landsstyrets midlerne investeres alternativt i lange realkreditobligationer, der med Landsstingets risikoprofil typisk vil give et afkast på gennemsnitlig 4 pct. p.a. Så en forrentning over 4 pct. med samme risiko må anses for at være en bedre investering. Hertil kommer, at en investering i vandkraft vil have en række positive effekter, herunder i forhold til at nedbringe Grønlands CO₂ udslip.

- 5. Er der i skønnet over forrentningen af vandkraftværket i Sisimiut taget højde for forrentning af Nukissiorfiits henlæggelser? Og i givet fald hvordan?**

Svar til spørgsmål 5

Brug af Nukissiorfiit's henlæggelser indgår i beregningen af forrentningen af vandkraftværk i Sisimiut.

- 6. Hvad var kort fortalt baggrunden for, at Nukissiorfiit annullerede licitationen for etableringen af et vandkraftværk i Sisimiut i 1992?**

Svar til spørgsmål 6

Landsstyret meddelte i sin tid, at økonomien på det tidspunkt ikke tillod så stor en investering

- 7. Det er oplyst, at Nukissiorfiit og Landsstyret anser det som helt givet, at Nukissiorfiit totalt mister deres seriøse omdømme og fremover bliver sorteret fra som en seriøs bygherre ved kommende licitationer, såfremt den gennemførte licitation for vandkraftværket i Sisimiut annulleres. Finder Landsstyret virkelig, at dette er en realistisk vurdering, når det henses til, at Nukissiorfiit senest annullerede en tilsvarende licitation for 15 år siden og når erfaringerne fra den første licitation af Ilimmarfik, der som bekendt også blev annulleret, tages i betragtning?**

Svar til spørgsmål 7

Det blev vurderet at have en negativ påvirkning af interessen for, samt prisniveauerne ved tilbudsgivningen på Sisimiut, Paamiut og Ilulissat vandkraftværker, såfremt licitationen igen blev annulleret. I vurderingen lå også, at det ikke ville blive billigere af at udbyde projektet igen, på grund af de meget få tilbudsgivere (der var denne gang kun 2 tilbudsgivere). Det giver alt andet lige en bedre kontinuitet for både entreprenør og bygherre at fastholde planen for udbygningen, hvilket naturligt vil afspejle sig i prisniveauerne for licitationerne.

- 8. Det er oplyst, at der muligvis kunne været sparet op til 150 mio. kr. i forhold til det eksisterende tilbud på at opføre vandkraftværket i Sisimiut, hvis det var blevet udbudt i en ny licitation baseret på 3-4 delentrepriser. Angiveligt råder Nukissiorfiit imidlertid ikke internt over de faglige og økonomiske ressourcer, som er nødvendige for styre projekter baseret på delentrepriser. Ser Landsstyret det som muligt fremover at outsource sådant styringsmæssige arbejde til en professionel konsulentvirksomhed eller systemrådgiver som f.eks. COWI-consult eller Statkraft? Umiddelbart ville en outsourcing hurtigt kunne sikre den ønskede fremdrift i projekterne og samtidig sikre besparelser, jf. erfaringerne fra Sisimiut vandkraftværket, uden først at skulle omlægge hele Nukissiorfiits organisation. Samtidig ville det blive muligt for grønlandske entreprenører at deltage i arbejdet.**

Svar til spørgsmål 8

Det er ikke dokumenteret at der ville kunne spares 150 mio. kr. i et nyt udbud, der baserer sig på 3-4 delentrepriser. Hertil kommer usikkerheden ved den nye tilbudsgivning, hvor der dels skal bruges betragtelige ressourcer på at styre delentrepriserne, samt at ansvarsforholdet flytter fra entreprenøren over på bygherren. Dette kan ved den løbende og endelige mangelgennemgang, være et betydeligt usikkerhedsforhold.

Det vil derudover tage yderligere 2-3 år at få projekteringen på plads, selv af eksterne konsulenter. Herefter skal projektet i udbud. Det vil sige at det vil tage 3-4 år før der er et resultat den nye projektering. Hvorefter forhandlinger om den endelige løsning kan pågå. Herefter vil der forventningsvist gå 3-4 år med anlægsfasen, hvorfor idriftsættelsen af en sådan løsning først vil være noget senere end den nuværende løsning.

Det er ikke dokumenteret at den ene entrepriseform vil give mere lokal beskæftigelse end den anden. Endvidere har Nukissiorfiit i den forbindelse ikke først skulle bruge tid på at omlægge organisationen i forhold til den type af anlægsprojekter.

Det er korrekt at Nukissiorfiit pt. ikke råder over den faglige kompetence for at styre en fag entreprise i alle henseender, men det er ikke ensbetydende med at Nukissiorfiit ikke kan styre en sådan proces. Selskabet har i den sammenhæng et ønske om at bidrage til, at kompetencen så vidt muligt bliver opbygget i Grønland. Dette sker for at sikre så stor beskæftigelse og viden forbliver på grønlandske hænder i forbindelse med de planlagte vandkraftudbygninger.

9. Har det været overvejet at opføre vandkraftværket i Sisimiut, Paamiut eller Ilulissat efter Buksefjordsmodellen eller andre "alternative" modeller?

Svar til spørgsmål 9

Nukissiorfiit fastlægger opførelsen af vandkraftværker, hvor man jævnfører den model der er mest forsvarlig og økonomisk rentabel til den givne lokalitet. Landsstyret vil i dialog med Nukissiorfiit derfor overveje, hvorvidt at det kan blive aktuelt at tage andre modeller i anvendelse. Dette kan i praksis tænkes at være aktuelt for Ilulissat.

10. Kan Landsstyret oplyse andet af betydning i sagen?

Svar til spørgsmål 10

Landsstyret har p.t. ingen andre oplysninger af betydning for sagen.

Jeg håber med ovenstående, at jeg på Landsstyrets vegne har besvaret dine spørgsmål.

Med venlig hilsen

Siverth K. Heilmann

Landsstyremedlem for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser